

UZASADNIENIE DO PROJEKTU BUDŻETU GMINY CZARNA DĄBRÓWKA NA 2019 ROK

Uchwała budżetowa Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019 została opracowana w trybie i zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr XLIII/259/10 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 10.09.2010 r. w sprawie procedury uchwalania budżetu gminy oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu.

Konstrukcja uchwały budżetowej uwzględnia zasady prawne wynikające z ustawy o finansach publicznych i ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokości subwencji oraz dotacji ustalonych w piśmie Ministra Finansów i Wojewody Pomorskiego, a także istniejące i przewidywane lokalne uwarunkowania ekonomiczne, gospodarcze i społeczne, określające własne możliwości planowanego budżetu tak po stronie dochodów, jak i wydatków.

Mając powyższe na uwadze, do obliczeń przy opracowaniu uchwały budżetowej Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019, uwzględniono założenia zawarte w:

- 1) piśmie Ministra Rozwoju i Finansów Nr ST3.4750.41.2018 z dnia 12.10.2018 r., określającym planowaną roczną kwotę subwencji ogólnej dla gminy oraz planowane wpływy z tytułu udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 2) piśmie Wojewody Pomorskiego Nr FB-I.3110.12.2018.EP z dnia 25.10.2018 r. informującym o planowanych kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez Gminę (zadania zlecone, zadania własne i realizowane na podstawie porozumień), które są finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa,
- 3) piśmie z Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Słupsku Nr DSŁ- 3112-28/2018 z dnia 02.10.2018 r., określającym planowaną kwotę dotacji na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców,
- 4) planach finansowo-rzeczowych jednostek organizacyjnych Gminy.

DOCHODY

Szacuje się, że dochody budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019 stanowić będą kwotę **32.811.689 zł**, w tym:

a) dochody bieżące – **28.440.061 zł**,

w tym dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej:

- na zadania zlecone w kwocie 7.715.722 zł,
- na zadania realizowane na podstawie porozumień w kwocie 1.000 zł,
- na zadania własne w kwocie 752.857 zł,

b) dochody majątkowe – **4.371.628 zł**,

w tym wpływy ze sprzedaży majątku 120.000 zł.

Planuje się osiągnąć wpływy w następujących działach gospodarki narodowej

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Dochody bieżące w wysokości **25.000 zł** stanowią opłaty za centralne ogrzewanie budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce. Kwota dochodów jest ustalana na podstawie kalkulacji poniesionych kosztów.

Dział 600 – Transport i łączność

Planowane dochody bieżące w kwocie **11.000 zł** stanowią wpływy z tytułu opłat za zajęcia dróg gminnych.

Dział 630 – Turystyka

Dochody majątkowe w kwocie **8.500 zł** stanowi dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Pomorskie Szlaki Kajakowe – przenoska na Rzece Łupawa*. Projekt stanowi jeden z projektów składających się na przedsięwzięcie strategiczne „Pomorskie Szlaki Kajakowe”.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Planowane dochody w kwocie **663.328 zł** stanowią:

a) dochody bieżące w wysokości *165.000 zł*, w tym:

- wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w wysokości 10.000 zł,
- czynsze za lokale mieszkalne i użytkowe oraz dzierżawy gruntów w wysokości 155.000 zł,

b) dochody majątkowe w wysokości *498.328 zł* z tytułu:

- sprzedaży składników majątkowych w wysokości *120.000 zł*,
- środki na dofinansowanie inwestycji pn. *Adaptacja budynku w Jasieniu na mieszkania komunalne* w ramach programu BGK w wysokości *378.328 zł*.

Dział 710 – Działalność usługowa

Kwotę dochodów bieżących w wysokości **1.000 zł** stanowi dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej – na utrzymanie cmentarza jeńców wojennych w Jasieniu.

Dział 750 – Administracja publiczna

Na dochody bieżące w kwocie **165.890 zł** składają się:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w wysokości 63.000 zł,
- dochody Gminy związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 10 zł,
- wpływy z różnych opłat w administracji UG (zwroty kosztów upomnienia) w wysokości 4.000 zł,
- wpływy z różnych dochodów z tytułu wynagrodzenia dla płatnika za terminowe wpłaty zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 600 zł,
- dotacja celowa finansowana z budżetu UE na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach program Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 w wysokości 98.280 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Planowaną w tym dziale kwotę dochodów bieżących w wysokości **1.152 zł** stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej przekazana przez Krajowe Biuro Wyborcze na pokrycie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowaną w tym dziale kwotę dochodów majątkowych w wysokości **77.250 zł** stanowi dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Budowa systemu powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności w gminie Czarna Dąbrówka.*

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Na ogólną kwotę dochodów bieżących w tym dziale w wysokości **5.794.662 zł** składają się:

- a) wpływy z podatków i opłat lokalnych w kwocie *2.964.100 zł*, w tym:
- podatku od nieruchomości 1.500.000 zł,
 - podatku rolnego 500.000 zł,
 - podatku leśnego 547.000 zł,
 - podatku od środków transportowych 61.000 zł,
 - podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej 2.000 zł,
 - podatku od spadków i darowizn 15.000 zł,
 - wpływy z opłaty skarbowej 23.000 zł,
 - wpływy z opłaty targowej 200 zł,
 - wpływy z opłaty miejscowej 22.000 zł,
 - wpływy z opłaty eksploatacyjnej 25.000 zł,
 - wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 95.000 zł,
 - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podstawie odrębnych ustaw (wpływy z opłaty adiacenckiej) 10.000 zł,
 - podatku od czynności cywilnoprawnych 150.200 zł,
 - odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat 10.000 zł,
 - rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych 3.700 zł;
- b) udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa *2.830.562 zł*, w tym:
- podatku dochodowym od osób fizycznych 2.630.562 zł,
 - podatku dochodowym od osób prawnych 200.000 zł.

Dział 758 – Różne rozliczenia

W dziale tym planowane dochody bieżące w kwocie **12.319.581 zł** stanowi:

- roczna kwota subwencji ogólnej dla gminy z budżetu państwa w wysokości *12.313.581 zł*, w tym:
 - część oświatowa subwencji 6.968.093 zł,
 - część wyrównawcza subwencji 5.163.751 zł,
 - część równoważąca subwencji 181.737 zł,
- wpływy z kapitalizacji odsetek na rachunkach bankowych 6.000 zł.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

Zaplanowane dochody bieżące w kwocie **676.309 zł** stanowią:

- wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia przedszkolaków w stołówkach szkolnych w kwocie 30.000 zł,
- wpływów z usług dotyczących refundacji kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci niebędących mieszkańcami gminy Czarna Dąbrówka a uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy Czarna Dąbrówka w kwocie 10.000 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań własnych gmin w zakresie wychowania przedszkolnego w wysokości 209.047 zł, ustalona zgodnie z art. 109 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203 z późn. zm.) jako iloczyn kwoty rocznej (1.403 zł w 2019 roku) oraz liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze gminy Czarna Dąbrówka, ustalonej na podstawie danych SIO według stanu na dzień 30 września 2018 r. (149 dzieci),
- odpłatność za dożywianie uczniów w stołówkach szkolnych w kwocie 185.100 zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Wymarzone przedszkole* w wysokości 242.162 zł (płatność ze środków europejskich na 2019 rok).

Dział 852 – Pomoc społeczna

Źródłem planowanych dochodów bieżących w tym dziale w wysokości **571.897 zł** są przede wszystkim dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, w tym:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych w kwocie 20.000 zł z przeznaczeniem na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gmin w kwocie 543.810 zł, w tym:
 - na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki stałe), niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej 29.000 zł,
 - na zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 115.100 zł,
 - na zasiłki stałe 207.000 zł,
 - na funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej 96.110 zł,
 - na dożywianie 96.600 zł,
- wpływy z pozostałych odsetek (GOPS) w wysokości 1.000 zł,
- wpływy z usług opiekuńczych w kwocie 7.000 zł,
- dochody gminy związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (specjalistyczne usługi opiekuńcze) w kwocie 87 zł.

Dział 855 – Rodzina

Źródłem planowanych dochodów bieżących w tym dziale w wysokości **7.683.570 zł** są:

- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w łącznej kwocie 8.100.000 zł, w tym:
 - na świadczenia wychowawcze (program *Rodzina 500 plus*) 4.400.000 zł,
 - na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 3.000.000 zł,
 - na wypłatę świadczenia *Dobry start* wraz z kosztami jego obsługi 200.570 zł,
 - na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów 31.000 zł,

- wpływy z odsetek od świadczenia wychowawczego pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 2.000 zł,
- wpływy ze zwrotów świadczenia wychowawczego pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 15.000 zł,
- dochody gminy związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (dotyczy zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego) w kwocie 25.000 zł,
- wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (np. zwrot świadczeń rodzinnych) w kwocie 10.000 zł.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Planowane dochody w kwocie **4.592.650 zł** stanowią:

a) dochody bieżące w wysokości *1.025.000 zł*, w tym:

- wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (opłata śmieciowa) w kwocie 1.015.000 zł, ustalone w następujący sposób:
prognozowane zużycie wody w 2019 r.: 150.500 m³ x przewidywana stawka dla odpadów segregowanych (7,10 zł od 1m³ zużytej wody), uwzględniając wskaźnik ściągalności opłaty na poziomie 95%,
- wpływy z różnych opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 10.000 zł,

b) dochody majątkowe w wysokości *3.567.650 zł*, w tym:

- środki na dofinansowanie budowy oczyszczalni przydomowych – wpłaty własne mieszkańców według zawartych umów w kwocie 35.000 zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. *Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Podkomorzycach* w kwocie 3.532.650 zł.

Dział 926 – Kultura fizyczna

W dziale tym planowane dochody w kwocie **219.900 zł** stanowi dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na realizację projektu pn. *Rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej przy jeziorze w Unichowie*.

Planowane dochody budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na 2019 r. w pełnej szczegółowości przedstawia załącznik nr 1 do projektu uchwały budżetowej.

Wpływy z podatków i opłat lokalnych zaplanowano szacunkowo, z uwzględnieniem stopnia ściągalności. Ustalając poziom dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych uwzględniono założenia Ministra Rozwoju Finansów zawarte w:

- Obwieszczeniu z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2019,
- Obwieszczeniu z dnia 15 października 2018 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2019 r.

Ponadto uwzględniono założenia zawarte w:

- Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2018 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019,

- Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2018 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2018 r.

Przy projektowaniu budżetu na rok 2019 nie zaplanowano dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa (np. na stypendia, refundacja wydatków poniesionych w ramach Funduszu Sołeckiego) i dochodów z innych źródeł, których wpływy następują w trakcie roku budżetowego. Dochody te zostaną przyjęte do budżetu Gminy w trakcie roku 2019, po uzyskaniu odpowiednich decyzji.

WYDATKI

Szacuje się, że wydatki budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019 stanowią będą kwotę **37.032.409 zł**, w tym:

a) wydatki bieżące – **26.897.896 zł**, w tym:

- wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej:
 - na zadania zlecone w kwocie 7.715.722 zł,
 - na zadania realizowane na podstawie porozumień w kwocie 1.000 zł,
- rezerwy: ogólna 37.000 zł i celowa 75.000 zł,

b) wydatki majątkowe – **10.134.513 zł**.

Planuje się realizację wydatków w następujących działach gospodarki narodowej

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

Wydatki bieżące w kwocie **10.000 zł** stanowią planowaną wpłatę Gminy na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego.

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Wydatki bieżące w wysokości **25.000 zł** stanowią wydatki związane z wytwarzaniem i dostawą ogrzewania do pomieszczeń Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce.

Dział 600 – Transport i łączność

Na wydatki w kwocie **1.404.500 zł** składają się:

a) wydatki bieżące w kwocie **322.000 zł**, w tym:

- 11.000 zł na wynagrodzenia bezosobowe i pochodne,
- 48.780 zł w ramach Funduszy Sołeckich na remonty dróg i chodników w poszczególnych sołectwach,
- 70.000 zł na odśnieżanie dróg w sezonie zimowym.

Planowane wydatki rzeczowe przeznacza się na bieżące utrzymanie dróg gminnych w sezonie letnim i zimowym oraz ich bieżące remonty i naprawy;

b) wydatki majątkowe w kwocie **1.082.500 zł**, w tym:

- dotacja celowa w ramach pomocy finansowej dla Powiatu Bytowskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. *Modernizacja infrastruktury towarzyszącej szlakom wodnym poprzez remont szlaków turystycznych na odcinku Łupawsko – Jasień* w kwocie 482.500 zł,
- na *budowę dróg i chodników* 600.000 zł, w tym wydatki inwestycyjne w ramach realizacji Funduszy Sołeckich 241.338 zł.

Dział 630 – Turystyka

Wydatki majątkowe zaplanowane w tym dziale w kwocie **10.000 zł** będą przeznaczone na realizację projektu pn. *Pomorskie Szlaki Kajakowe – przenoska na Rzece Łupawa w miejscowości Kozin* w ramach przedsięwzięcia strategicznego „Pomorskie Szlaki Kajakowe” (projekt współfinansowany ze środków UE – 8.500 zł i środków z budżetu Gminy – 1.500 zł).

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Planowane wydatki w kwocie **727.800 zł** stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości 52.000 zł, w tym:

- związane z gospodarką gruntami i nieruchomościami (podziały, wyceny nieruchomości) w wysokości 46.000 zł,
- pozostałe wydatki związane z gospodarką nieruchomościami (m.in. utrzymanie budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce) w wysokości 6.000 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 675.800 zł, w tym:

- na *Adaptację budynku w Jasieniu na mieszkania komunalne* w wysokości 645.800 zł,
- na *Wykup gruntów pod drogi gminne* w wysokości 30.000 zł, w tym wydatki inwestycyjne w ramach realizacji Funduszu Sołeckiego Kotuszewo 10.723 zł.

Dział 710 – Działalność usługowa

Planowane wydatki w kwocie **66.000 zł** stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości 40.700 zł, w tym:

- wydatki związane z planami zagospodarowania przestrzennego 39.700 zł, w tym wynagrodzenia bezosobowe 12.000 zł,
- wydatki na utrzymanie cmentarza jeńców wojennych w Jasieniu 1.000 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 25.300 zł na *Opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka*.

Dział 750 – Administracja publiczna

Planowane wydatki bieżące w kwocie **3.768.680 zł** dotyczą:

- realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w wysokości 63.000 zł – w całości wynagrodzenia i pochodne,
- obsługi Rady Gminy w wysokości 210.800 zł,
- wydatków związanych z administracją samorządową Urzędu Gminy 2.675.000 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 2.242.000 zł,
- promocji Gminy 169.280 zł, w tym:
 - dotacja celowa z budżetu na *Wspieranie organizacji pozarządowych* 5.000 zł,
 - wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 6.000 zł,
 - wydatki bieżące na realizację projektu pn. „South Baltic Food Innovation Culture Actors” (SB FICA) w ramach programu Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 w kwocie 98.280 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 36.326 zł,
- wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej oświaty na podstawie art. 10a – 10d ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) – wydatki jednostki budżetowej: Zespołu Ekonomiczno Administracyjnego w Czarnej Dąbrówce w kwocie 383.400 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 335.900 zł,
- pozostałe wydatki związane z sołectwami w wysokości 267.200 zł, w tym:
 - diety dla sołtysów 67.000 zł,
 - wynagrodzenia za inkaso podatków i opłat 27.000 zł,
 - wynagrodzenia bezosobowe 10.200 zł i pochodne, w tym w ramach Fund. Soł. 6.200 zł,
 - wydatki na realizację Funduszy Sołeckich 137.894 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Planowaną w tym dziale kwotę wydatków bieżących na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w wysokości **1.152 zł** przeznacza się na pokrycie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowane wydatki w kwocie **276.043 zł** stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie *185.160 zł* związane z działalnością OSP i utrzymaniem w gotowości bojowej 6 jednostek OSP z terenu gminy, w tym:

- wydatki na wynagrodzenia bezosobowe i pochodne dla kierowców OSP i Komendanta Gminnego 74.760 zł,

- wydatki w ramach realizacji Funduszy Sołeckich 11.100 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie *90.883 zł* na realizację inwestycji z udziałem środków UE pn. *Budowa systemu powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności w gminie Czarna Dąbrówka.*

Dział 757 – Obsługa długu publicznego

Planowaną kwotę wydatków bieżących w wysokości **323.000 zł**, przeznacza się na:

- usługi związane z prowidzą i obsługą dla zaciąganych kredytów i pożyczek 5.000 zł,

- odsetki od kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji samorządowych 318.000 zł.

Dział 758 – Różne rozliczenia

W dziale tym planowane wydatki w kwocie **112.000 zł** stanowią:

- rezerwa ogólna w wysokości *37.000 zł*,

- rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe w wysokości *75.000 zł*.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

W dziale tym planowane wydatki w kwocie **10.118.887 zł**, w tym wynagrodzenia i pochodne 7.620.010 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości *9.618.887 zł*, w tym:

- wydatki w szkołach podstawowych 6.745.580 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 5.771.000 zł,

- wydatki w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych 956.800 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 859.250 zł,

- wydatki na przedszkola 30.000 zł (zwrot kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci z terenu gminy Czarna Dąbrówka uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gmin),

- wydatki w gimnazjach 319.400 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 299.700 zł,

- wydatki na dowożenie uczniów do szkół 440.000 zł,

- wydatki na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 40.100 zł, w tym dotacja celowa dla Gminy Bytów na zadanie pn. *Powierzenie zadania z zakresu doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina czarna Dąbrówka*, według zawartego porozumienia w kwocie 2.000 zł,

- wydatki na stołówki szkolne i przedszkolne 474.700 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 252.100 zł,

- wydatki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych (uczniowie niepełnosprawni) 53.190 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 52.490 zł,

- wydatki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych (uczniowie niepełnosprawni) 266.655 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 243.355 zł,
- wydatki na pozostałe zadania w zakresie oświaty 292.462 zł, w tym:
 - na prace komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych ds. awansu zawodowego nauczycieli 700 zł, w tym wynagrodzenia bezosobowe 500 zł,
 - odpisy na ZFŚS dla emerytowanych nauczycieli 49.600 zł,
 - na realizację projektu pn. *Wymarzone przedszkole* w wysokości 242.162 zł (na 2019 rok), w tym wynagrodzenia i pochodne 141.620 zł (projekt współfinansowany ze środków UE),
- b) wydatki majątkowe w kwocie 500.000 zł na *Rozbudowę budynku Szkoły w Czarnej Dąbrówce*.

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wydatki bieżące zaplanowane w tym dziale w kwocie **95.000 zł** będą przeznaczone na:

- zwalczanie narkomanii 5.000 zł,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi 90.000 zł, w tym:
 - wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 14.300 zł,
 - dotacja celowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce na realizację gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych 35.000 zł.

Wydatki planowane powyżej muszą być realizowane zgodnie z gminnym programem rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości planowanych dochodów za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Planowane w tym dziale wydatki bieżące w wysokości **1.301.100 zł**, w tym wynagrodzenia i pochodne 518.000 zł, są przeznaczone na realizację zadań gminy w zakresie pomocy społecznej, w tym:

- wydatki na opłaty za osoby przebywające w domach pomocy społecznej 125.000 zł,
- wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 4.000 zł,
- wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej 29.000 zł,
- wydatki na zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 155.100 zł (w tym wydatki finansowane ze środków własnych budżetu Gminy w kwocie 40.000 zł),
- wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych 40.000 zł,
- wydatki na zasiłki stałe 207.000 zł,
- wydatki związane z funkcjonowaniem ośrodka pomocy społecznej 539.300 zł (wydatki finansowane ze środków własnych budżetu Gminy w kwocie 443.190 zł), w tym wynagrodzenia i pochodne 463.700 zł,
- wydatki na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 62.100 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 54.300 zł (wydatki realizowane w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej 20.000 zł oraz wydatki finansowane ze środków własnych budżetu Gminy w kwocie 42.100 zł),
- wydatki na dożywianie 131.600 zł (wydatki finansowane ze środków własnych budżetu Gminy w kwocie 35.000 zł),
- wydatki na świadczenia prace społeczno-użyteczne 8.000 zł.

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza

Kwotę wydatków bieżących w wysokości **191.900 zł** stanowią:

- wydatki na świetlice szkolne 160.900 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 154.800 zł,

- środki na udział własny Gminy w realizacji wypłaty pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (stypendia) 30.000 zł,
- wydatki na doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli 1.000 zł.

Dział 855 – Rodzina

Planowane w tym dziale wydatki bieżące w wysokości **7.740.570 zł**, w tym wynagrodzenia i pochodne 168.020 zł, są przeznaczone na realizację zadań gminy w zakresie pomocy rodzinie, w tym:

- wydatki w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na:
 - świadczenia wychowawcze (program *Rodzina 500 plus*) 4.400.000 zł (wraz z kosztami obsługi zadania 1,5%), w tym wynagrodzenia i pochodne 61.450 zł,
 - świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 3.000.000 zł (wraz z kosztami obsługi zadania 3,0%), w tym wynagrodzenia i pochodne 82.600 zł,
 - wypłatę świadczenia *Dobry start* 200.570 zł (wraz z kosztami jego obsługi), w tym wynagrodzenia i pochodne 5.170 zł,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów 31.000 zł,
- odsetki od świadczenia wychowawczego pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 2.000 zł,
- zwroty świadczenia wychowawczego pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 15.000 zł,
- wydatki związane ze zwrotem dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (np. zwroty świadczeń rodzinnych przekazywanych do PUW w Gdańsku) w kwocie 10.000 zł,
- wydatki na zadania związane ze wspieraniem rodziny 20.000 zł, w całości wynagrodzenia i pochodne,
- dotacja celowa z budżetu na dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych na organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (klubik dziecięcy) w wysokości 36.000 zł (15 dzieci x 200 zł/dziecko x 12 m-cy),
- wydatki na rodziny zastępcze 26.000 zł.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wydatki zaplanowane w tym dziale w wysokości **8.514.330 zł** będą przeznaczone na:

a) wydatki bieżące w wysokości 1.750.900 zł na:

- gospodarkę ściekową i ochronę wód – to dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej Czarna Dąbrówka w kwocie 230.000 zł stanowiąca dopłatę z budżetu gminy w wysokości 2,53 zł brutto do 1m³ oczyszczonych ścieków,
- gospodarkę odpadami – wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi (ustawa śmieciowa) w kwocie 1.015.000 zł, w tym dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej Czarna Dąbrówka na obsługę administracyjno-techniczną systemu gospodarowania odpadami w wysokości 74.900 zł (205,21 zł dziennie),
- oczyszczanie miast i wsi – usuwanie zanieczyszczeń z miejsc publicznych w kwocie 6.000 zł,
- oświetlenie ulic, placów i dróg w kwocie 261.000 zł, w tym 43.330 zł to planowane wydatki w ramach Funduszy Sołeckich,
- wydatki związane z ochroną środowiska w kwocie 10.000 zł,
- wydatki na obsługę pozostałego mienia komunalnego i inne związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska (m.in. wyłapywanie bezdomnych zwierząt, opieka weterynaryjna nad zwierzętami, utylizacja martwych zwierząt, zakup energii do oświetlenia

pozostałego mienia komunalnego, utrzymanie świetlic, placów i pozostałego mienia komunalnego) w kwocie 228.900 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne dla pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i publicznych związanych z obsługą pozostałego mienia komunalnego Gminy 123.400 zł oraz planowane wydatki w ramach Funduszy Sołeckich 4.000 zł,

b) wydatki majątkowe w łącznej wysokości 6.763.430 zł na realizację 6-ciu inwestycji:

- *Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Podkomorzycach* w kwocie 5.111.950 zł (zadanie finansowane z udziałem środków europejskich),

- *Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Nożynie* w kwocie 88.000 zł,

- *Dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – edycja 2019* w kwocie 20.000 zł,

- *Modernizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w miejscowości Podkomorzyce* w kwocie 14.200 zł (zadanie finansowane z udziałem środków europejskich),

- *Budowa pomostu nad jeziorem wiejskim* (wydatek inwestycyjny w ramach Funduszu Sołeckiego Czarna Dąbrówka) w kwocie 7.000 zł,

- *Budowa targowiska "Mój rynek" w Czarnej Dąbrówce* w kwocie 1.522.280 zł (zadanie finansowane z udziałem środków europejskich).

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Planowane w tym dziale wydatki w wysokości **1.418.400 zł** będą przeznaczone na:

a) wydatki bieżące w wysokości 1.294.200 zł stanowiące:

- dotację celową dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na finansowanie zadania pn. *Organizowanie zajęć z zakresu oświaty i wychowania* w kwocie 59.200 zł,

- dotacje podmiotowe dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce, w tym:

- dla Ośrodka Kultury w kwocie 1.100.000 zł,

- dla Biblioteki w kwocie 135.000 zł.

GCKiB prowadzi działalność kulturalną na terenie całej gminy Czarna Dąbrówka przy pomocy Wiejskiego Domu Kultury w Jasieniu oraz świetlic wiejskich w Jerzkowicach, Unichowie i Karwnie. Do zadań GCKiB należy w szczególności rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalno-oświatowych, tworzenie nawyków korzystania z dóbr kultury i udziału w jej tworzeniu oraz kształtowaniu postaw czynnego odbiorcy kultury. Uzupełniającym celem działalności ośrodka jest promocja Gminy Czarna Dąbrówka, w tym jej walorów turystycznych, organizowanie różnorodnych form rekreacji i sportu, utrzymanie obiektów sportowych, organizowanie i prowadzenie zajęć sportowych, organizowanie zawodów sportowych, a także prowadzenie transportu w zakresie, jakim jest on niezbędny do realizacji celów statutowych oraz celów edukacyjno-oświatowych.

Biblioteka jest główną publiczną biblioteką Gminy Czarna Dąbrówka. Posiada ona na terenie gminy jedną filię w Jasieniu oraz 3 stałe punkty biblioteczne w świetlicach wiejskich. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców gminy, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury, dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej i systemu informacyjnego;

b) wydatki majątkowe w kwocie 124.200 zł na zadanie pn. *Budowa społecznego centrum aktywności w Rokitach* w ramach dotacji celowej z budżetu Gminy na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia/fundacje).

Dział 926 – Kultura fizyczna

Kwotę wydatków w wysokości **928.047 zł** stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości *65.647 zł*, w tym:

- dotacja celowa dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na dofinansowanie realizacji zadania pn. *Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu* w kwocie 60.000 zł,
- na materiały i usługi związane z opracowaniem projektów technicznych niezbędnych do złożenia wniosków o dofinansowanie z programów europejskich w kwocie 5.647 zł,

b) wydatki majątkowe w wysokości *862.400 zł*, w tym:

- dotacja celowa na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych na zadanie pn. *Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu* dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia/fundacje) w kwocie 5.600 zł,
- na *Zagospodarowanie placu wiejskiego* (wydatek inwestycyjny w ramach Funduszu Sołeckiego Bochowo) w kwocie 6.800 zł,
- na *Zagospodarowanie placu wiejskiego* (wydatek inwestycyjny w ramach Funduszu Sołeckiego Dęby) w kwocie 10.000 zł,
- na *Zagospodarowanie placu wiejskiego* (wydatek inwestycyjny w ramach Funduszu Sołeckiego Podkomorzyce) w kwocie 10.000 zł,
- na *Montaż zjeżdżalni liniowej* (wydatek inwestycyjny w ramach Funduszu Sołeckiego Rokitki) w kwocie 7.000 zł,
- na *Rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej przy jeziorze w Unichowie* w kwocie 823.000 zł (zadanie finansowane z udziałem środków europejskich).

Uchwałę budżetową Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019 uzupełniono o następujące informacje:

a) wprowadzono autopoprawki do projektu budżetu Gminy w następujących działach:

- 600 Transport i łączność – zmniejszono plan dochodów majątkowych w łącznej kwocie 1.542.720 zł (r. 60016 par. 6257) z tytułu planowanej dotacji celowej współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie następujących projektów:

- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawiat* w kwocie 838.233 zł,
- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Nożyno* w kwocie 187.002 zł,
- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Mikorowo* w kwocie 517.485 zł,

z powodu wpływu dotacji w roku 2018,

- 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – zwiększono plan dochodów i wydatków bieżących o kwotę 325.000 zł na linii budżetowej w rozdziale 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi par. 0490 Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podstawie odrębnych ustaw (dochody) oraz par. 4300 Zakup usług pozostałych (wydatki), z powodu zwiększenia kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego na 2019 rok,

b) dokonano autopoprawki planu rozchodów budżetu gminy, tj.:

- zmniejszono plan rozchodów o kwotę 1.542.720 zł z tytułu spłat pożyczek otrzymanych na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE dla następujących projektów:

- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawiat* w kwocie 838.233 zł,
- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Nożyno* w kwocie 187.002 zł,
- *Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Mikorowo* w kwocie 517.485 zł,

z powodu spłaty pożyczek w roku 2018,

- c) dokonano aktualizacji załączników do uchwały budżetowej w związku z wprowadzonymi autopoprawkami.

Planowane wydatki budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na 2019 r. w pełnej szczególności przedstawiają załączniki nr 2 – 3a do projektu uchwały budżetowej.

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu Gminy Czarna Dąbrówka wynosi **4.220.720,00** zł i stanowi deficyt budżetu, który zostanie pokryty przychodami z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym oraz przychodami z zaciągniętych pożyczek na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE.

Przewiduje się zaciągnięcie pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 988.782 zł na wyprzedzające finansowanie projektu pn. *Budowa targowiska "Mój rynek" w Czarnej Dąbrówce*, realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu UE.

Zaplanowano także zaciągnięcie pożyczek i kredytów w łącznej kwocie 4.282.178 zł na pokrycie planowanego deficytu budżetu (finansowanie zadań inwestycyjnych) i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Budżet Gminy Czarna Dąbrówka na rok 2019 został opracowany w układzie tabelarycznym, zgodnie z klasyfikacją budżetową i wymogami ustawy o finansach publicznych.

Czarna Dąbrówka, dnia 20 grudnia 2018 r.